Psychologia

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauk i o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie na ocenę
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	1. Studium Psychologii Zdrowia (2MB) ul. Litewska 14/16 00-581 Warszawa tel. 22 116 92 11 www.zpikm.wum.edu.pl 2. Studium komunikacji Medycznej (S4) ul. Litewska 14/16 00-581 Warszawa tel. 22 116 92 270 www.skm.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Studium Psychologii Zdrowia dr hab. Dorota Włodarczyk (2MB) Dorota.wlodarczyk@wum.edu.pl Studium Komunikacji Medycznej (S4) dr n. społ. Antonina Doroszewska Antonina.doroszewska@wum.edu.pl

Koordynator przedmiotu	dr Hanna Rozenek Studium Psychologii Zdrowia (2MB) hanna.rozenek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Hanna Rozenek Studium Psychologii Zdrowia (2MB) hanna.rozenek@wum.edu.pl dr n. społ. Antonina Doroszewska Studium Komunikacji Medycznej (S4) antonina.doroszewska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	1. Studium Psychologii Zdrowia (2MB): dr Jolanta Banasiewicz, dr Hanna Rozenek, dr Stanisław Wójtowicz 2. Studium Komunikacji Medycznej (S4): dr Mariola Piszczatowska –Oleksiewicz, mgr Magdalena Nowak, mgr Dominika Saad, mgr Piotr Smolaga, mgr Joanna Zawanowska, M

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I, semestr I	**Liczba punktów ECTS**	2.00

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ **Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim**	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
wykład (W)	5h (SKM), 2h (SPZ)	0,18
seminarium (S)	10 5h (SPZ) + 5h (SKM)	0,46
ćwiczenia (C)	15h 9h (SPZ) + 6h (SKM)	0,7
e-learning (e-L)	11h Wykład 8h (2MB)	0,40
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		

Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	10	0,46

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studentów z wybranymi koncepcjami psychologicznymi, które umożliwiają rozumienie mechanizmów kierujących funkcjonowaniem człowieka (2MB)
C2	Przekazanie wiedzy na temat roli, jaką odgrywają czynniki psychospołeczne w przebiegu procesu diagnozy, choroby i terapii oraz kształtowanie wrażliwości studentów na problemy psychospołeczne pacjentów (2MB)
C3	Przedstawienie najważniejszych informacji na temat stresu i jego związków ze zdrowiem (2MB)
C4	Przekazanie wiedzy na temat zaburzeń zachowania i osobowości (2MB)
C5	Kształtowanie praktycznych umiejętności skutecznego radzenia sobie ze stresem (2MB)
C6	Przekazanie wiedzy na temat celów komunikacji interpersonalnej oraz komunikacji w praktyce pielęgniarskiej (S4)
C7	Przekazanie wiedzy o metodach usprawniających komunikację w praktyce medycznej oraz pogłębienie umiejętności w tym zakresie (S4)
C8	Zdobycie i rozwinięcie podstawowych umiejętności komunikacyjnych wpływających pozytywnie na jakość kontaktu z pacjentem (S4)
C9	Kształtowanie postawy pielęgniarki/pielęgniarza w stosunku do pacjenta opartej na szacunku, prawie do autonomii, zaufaniu i empatii (2MB/S4)
C10	Rozwój osobisty: aktywne poszerzanie świadomości własnych zasobów i ograniczeń psychologicznych (2MB)

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	**Efekty w zakresie** *(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)*
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W1.	Psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone; (2MB)
B.W2.	Problematykę relacji człowiek–środowisko społeczne zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowiek a w sytuacjach trudnych; (2MB)
B.W4.	Etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju; (2MB)
B.W5.	Pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości; (2MB)
B.W7.	Teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia; (2MB)

B.W8.	Podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby; (2MB)
B.W9.	Procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów; (2MB)
B.W10.	Znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej; (2MB)
B.W11.	Techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu. (2MB)
B.W.48.	Znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarskiej, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia (2MB/S4)
B.W.49.	Metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi (2MB/S4)
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne; (2MB)
B.U2.	Rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym; (2MB)
B.U3.	Oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka; (2MB)
B.U4.	Oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy; (2MB/S4)
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne; (2MB)
B.U8.	Stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego; (2MB)
B.U9.	Stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna. (2MB)

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie", a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	*(pole nieobowiązkowe)* **Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną lub opiekunem; (2MB/S4)
K2	Przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; (2MB/S4)
K6	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 2MB/S4
K7	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych (2MB/S4).

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się**
Wykład – stacjonarnie **(Studium Psychologii Zdrowia)**	Istota psychologii jej zastosowania w pielęgniarstwie. Etapy rozwoju psychicznego człowieka: prawidłowości i zaburzenia. (2MB)	B.W1., B W4., B.U1., K1., K2., K7.
	Wybrane zagadnienia z zakresu psychopatologii. Potoczne i kliniczne kryteria zachowań normatywnych. Zaburzenia osobowości. (2MB)	B.W1., B.W4., B.U1., K.2., 5, K6., K7.
Wykład e-learning **(Studium Psychologii Zdrowia)**	Determinanty zachowania człowieka: procesy poznawcze, emocje, motywacje, temperament. Człowiek jako istota społeczna. (2MB)	B.W2., B.W4., B.W5., B.U1., K5, K6.
	Teorie stresu psychologicznego. Stres zawodowy w pielęgniarstwie. Wypalenie zawodowe – przyczyny i zapobieganie. (2MB)	B.W2., B.W7., B.U1., B.U3.
Wykłady stacjonarne oraz e-learning (**Studium Komunikacji Medycznej)**	Wykłady prowadzone przez SKM (w formie stacjonarnej oraz e-learningu): Zajęciakoncentrująsięnapoznaniukompetencjikomunikacyjnychwodniesieniu do określonych relacji interpersonalnych, problemów klinicznych oraz sytuacji psychospołecznej pacjenta. W1.Sposoby nawiązywania kontaktu i budowania relacji z pacjentem. Perspektywa pacjenta. W2. Komunikacja w sytuacjach trudnych. Dialog Motywujący.	B.W.48., B.W.49., B.U.5., B.U.6., K1, K2, K5, K6, K7.
	Wykłady prowadzone przez Studium Komunikacji Medycznej, w formie e-zajęć dostępne na platformie www.e-learning.wum.edu.pl: W1. Funkcje komunikacji oraz znaczenie komunikacji w praktyce medycznej. W2. Rodzaje komunikacji. W3. Sposoby nawiązywania kontaktu i budowania relacji z pacjentem. W4. Metody usprawniające komunikację oraz błędy w komunikacji, blokady komunikacyjne. W5. Dialog Motywujący z pacjentem W6. Komunikacja w zespole medycznym. W7. Komunikacja w edukacji zdrowotnej.	B.W.48., B.W.49., B.U.5., B.U.6., K1, K2, K5, K6, K7.
Seminarium (SPZ)	S1.Wprowadzenie do psychologii zdrowia. Zagadnienie zdrowia i choroby w świetle wybranych koncepcji psychologicznych. Psychospołeczne czynniki ryzyka chorób somatycznych. (2MB)	B.W2., B.W8., B.W48., B.U1., B.U2., B.U3.,

	S2. Psychologia choroby i chorowania–mechanizmy adaptacji i zmagania się z chorobami. Psychologiczne aspekty bólu i jego leczenia. (2MB)	B.W9., B.W10., B.W48., B.W49., B.U1., B.U2., B.U3., K1, K.2., K5., K6.
	S3. Psychologiczne aspekty umierania, śmierci i procesu żałoby. (2MB)	B.W2., B.W48., B.W49., B.U2., B.U3., B. U4., K1, K3, K5, K6.
Seminarium (SKM)	S1 Podstawowe umiejętności komunikacyjne w praktyce pielęgniarskiej S2 Perspektywa Pacjenta S3 Aktywne słuchanie S4 Wprowadzenie do dialogu motywacyjnego S5 Podstawowe elementy dialogu motywacyjnego	B.W.48., B.W.49., B.U.5., B.U.6., K1, K2, K5, K6, K7.
Ćwiczenia	C1. Źródła i konsekwencje sytuacji stresowych. Stres a zdrowie. (2MB)	B.W7, B.U1., B.U2., B.U3., K5, K6.
	C2. Radzenie sobie ze stresem – style, strategie, zasoby zaradcze i techniki radzenia sobie. (2MB)	B.W2., B.W7., B.W11., B.U7., B.U8., K5
	C3. Relacja pacjent-personel medyczny w sytuacjach trudnych. Formy pomocy psychologicznej. (2MB)	B.W2., B.W.10., B.W.49., B.U1., B.U2., B.U3., B.U4., B.U9., K1, K2, K5, K6, K7.
	C4. Umiejętności komunikacyjne. Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu i budowania empatycznej relacji z pacjentem, z Uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji (wieku, płci i kontekstu medycznego). (S4)	B.W.48., B.W.49., B.U.5., B.U.6., K1, K2, K5, K6, K7
	C5. Komunikacja w sytuacjach trudnych uwzględniająca perspektywę pacjenta. Zastosowanie Dialogu Motywującego do modyfikacji zachowań szkodliwych dla zdrowia i przestrzegania zaleceń. (S4)	B.W.48., B.W.49., B.U.5., B.U.6., K1, K2, K5, K6, K7
Samokształcenie - praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu	Stres zawodowy w pielęgniarstwie. Wypalenie zawodowe - przyczyny i zapobieganie. (2MB)	B.W2., B.W7., B.W11., B.U1., B.U8.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Feleszko W., Nowina-Konopka M., Małecki Ł. (red.), w: Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy, Medycyna Praktyczna, Kraków, 2018,Str.31-39, 183-195
2. Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D.(red.): Psychologia w praktyce medycznej. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2007.
3. Birch A.: Psychologia rozwojowa w zarysie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2011.

Uzupełniająca

1. Heszen-Celińska,I.,Sęk,H.Psychologiazdrowia.WydawnictwoNaukowePWN,Warszawa,2021
2. Ostrowska A., Jak rozmawiać z pacjentem? Anatomia komunikacji w praktyce lekarskiej, Fundacja Polska Liga Walki z Rakiem, Wydawnictwo IFiSPAN, Warszawa, 2021.
3. Trzcieniecka-GreenA.(red.):Psychologia podręcznik dla studentów kierunków medycznych. UNIVERSITAS, Kraków, 2006.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.U4.,B.U5.,B.U6. B.W5., K1, K5, K6.	Zaliczenie –zadanie na 2 zajęciach i Arkusz Obserwacji. (S4)	Zdobycie minimum 51% punktów z zaliczenia
B.W1.,B.W2.,B.W4., B.W5., B.W7., B.W8., B.W9., B.W10., B.W11., B.W.48., B.W.49. B.U1.,B.U2.,B.U3., B.U4., B.U7., B. U8.B.U.9	Obecność oraz aktywny udział oraz realizacja w trakcie zajęć seminaryjnych i ćwiczeniowych zadań wskazanych przez prowadzącego według podanych instrukcji. Ocenianie formujące. Wejściówka krótki test wiedzy poznanej na e-learningu na początku zajęć seminaryjnych (SKM)	Minimalne akceptowalne wykonanie zadań pozwalające na osiągnięcie wyznaczonych celów i rozwiązanie problemu Próg zaliczeniowy ≥ 50% prawidłowych odpowiedzi. 2,0 (ndst) 0-50% 3,0 (dost) 51-60% 3,5 (ddb) 61-70% 4,0 (db) 71-80% 4,5 (pdb) 81-90% 5,0 (bdb) 91-100%
K1, K2, K5, K6, K6, K7	Obserwacja zachowania studenta. Ocenianie formujące.	Posługiwanie się opisanymi kompetencjami
Samokształcenie - praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu	Dyskusja panelowa/dyskusja okrągłego stołu/test/gra dydaktyczna/analiza artykułu pod kątem EBNP/metoda problemowa/burza mózgów/metaplan.	Metody aktywizujące - aktywne uczestnictwo w pracy samokształceniowej prowadzonej w ramach konsultacji ze studentami.
B.W1.,B.W2.,B.W4., B.W5., B.W7., B.W8., B.W9., B.W10., B.W11., B.W.48., B.W.49. B.U1.,B.U2.,B.U3., B.U4., B.U7., B. U8.B.U.9 K1, K2, K5, K6, K6, K7	Test wiadomości, którego wynik będzie podstawą uzyskania oceny z przedmiotu (test jednokrotnego wyboru z 4 wariantami odpowiedzi), obejmujący treści realizowane na wszystkich wykładach, seminariach ćwiczeniach i w ramach samokształcenia. Informacja o terminie testu zostanie przekazana studentom przez osoby prowadzące zajęcia.	Próg zaliczeniowy ≥ 60% prawidłowych odpowiedzi. 2,0 (ndst) 0-59% 3,0 (dost) 60-67% 3,5 (ddb) 68-75% 4,0 (db) 76-83% 4,5 (pdb) 84-91% 5,0 (bdb) 92-100%

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa.
2. W razie pojedynczych nieobecności (w sytuacjach losowych) zarówno na zajęciach seminaryjnych, jak i ćwiczeniowych należy je odrobić z inną grupą po porozumieniu z osobą prowadzącą ćwiczenia/seminaria z daną grupą. Termin i sposób odrobienia zajęć podany będzie przez osoby prowadzące jednorazowo, a nieotrzymanie tego terminu skutkuje niedopuszczeniem do testu zaliczeniowego i w konsekwencji brakiem zaliczenia przedmiotu. Nieobecność na 2 i więcej zajęć prowadzonych przez Studium Komunikacji Medycznej

będzie można zaliczyć przygotowując pisemnie wywiad z pielęgniarką lub pacjentem dotyczącym komunikacji w pracy pielęgniarki lub z doświadczenia pacjenta i opisanie trudności komunikacyjnych które mogą występować w różnych sytuacjach opisywanych podczas wywiadu i przedstawienie prawidłowej formy komunikacji w opisanych sytuacjach.
3. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z testu zaliczeniowego istnieje możliwość jednokrotnej poprawy - w formie odpowiedzi ustnej. Termin poprawy podany będzie przez koordynatora przedmiotu jednorazowo, a nieotrzymanie tego terminu skutkuje brakiem zaliczenia przedmiotu.
4. Przed ćwiczeniami prowadzonymi przez Studium Komunikacji Medycznej (S4) należy zrealizować wykłady w formie e-learningowej, które będą dostępne na platformie www.e-learning.wum.edu.pl.
Wykłady on-line zostały przygotowane z uwzględnieniem najbardziej aktualnej metodyki i szerokich możliwości, oferowanych przez oprogramowanie – są przystępne, interaktywne i angażujące słuchaczy na różne sposoby. Skupiono się przede wszystkim na praktycznych aspektach komunikacji z pacjentami.
W związku z charakterem prowadzenia wykładów (online, asynchroniczne) nie ma możliwości usprawiedliwienia niezrealizowania materiału we wskazanym czasie. Czas podany na wysłanie zadania zaliczającego jest nieprzekraczalny –prosimy o uwzględnienie tego tak, aby ewentualne awarie sprzętu czy przerwanie dostępu do Internetu nie uniemożliwiły Państwu zrealizowania przedmiotu.
5. Osoby, które chciałyby uczęszczać na wszystkie ćwiczenia realizowane przez Stadium Komunikacji Medycznej z inną grupą są proszone o złożenie podania z uzasadnieniem o zmianę grupy na początku roku akademickiego do kierowniczki SKM dr Antoniny Doroszewskiej. W przypadku innych zajęć należy taką zmianę ustalić z osobami prowadzącymi.
6. Przy Studium Komunikacji Medycznej działa SKN Komunikacji i Edukacji Medycznej. Opiekunką koła jest dr Antonina Doroszewska (antonina.doroszewska@wum.edu.pl). Strona SKN Komunikacji i Edukacji Medycznej, na której można znaleźć więcej informacji – http://www.facebook.com/sknedumedwum.*)*

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich